

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ та онлайн-медіа)

22.11.2024

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Укрінформ. – 2024. – 21 лист. У Брюсселі обговорили збереження української культурної спадщини. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2024. – 21 лист. Точицький обговорив із керівниками вишів перспективи розвитку мистецької освіти. – Інф.](#)

[Вечірній Київ. – 2024. – 21 лист. Запали свічку пам'яті: Україна вшанує жертв Голодомору. – Марків Н.](#)

[Україна молода. – 2024. – 21 лист. Голодомор – незабута рана національної пам'яті: правда, яка об'єднує українців у боротьбі за майбутнє. – Мазуркова О.](#)

Вшанування пам'яті

[NV. – 2024. – 21 лист. «Всім загиблим». На Аскольдовій могилі відкрили монумент Дмитру «Да Вінчі» Коцюбайлу. – Інф.](#)

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

[УНН. – 2024. – 21 лист. Зірка з будинку на Хрещатику та пам'ятники радянським пропагандистам: визначено 47 пам'ятних об'єктів, що підлягають усуненню. – Інф.;](#) [День. – 2024. – 21 лист. У Києві визначено 47 пам'ятних об'єктів, що підлягають усуненню. – Інф.](#)

Театр

[Укрінформ. – 2024. – 21 лист. Театру на Подолі присвоїли ім'я його засновника Віталія Малахова. – Інф.;](#) [Village Україна. – 2024. – 21 лист. Театр на Подолі перейменували на честь його засновника Віталія Малахова. – Мельник К.](#)

[Україна молода. – 2024. – 20 лист. Тарас зняв кожуха: про виставу «Шевченко 2.0» Харківського театру «Березіль». – Самченко В.](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Укрінформ. – 2024. – 21 лист. Українська акторка Римма Зюбіна представить фільм «Редакція» у Польщі. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2024. – 22 лист. У Відні пройшли спеціальні покази фільму «Буча». – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2024. – 21 лист. У Бухаресті відбувся показ фільму «Люди зі сталі». – Інф.](#)

[Вечірній Київ. – 2024. – 21 лист. У столиці покажуть фільм «Сімейний альбом»,](#)

[який розповідає про геноцид українців – 90 років тому і сучасний. – Катаєва М.; Village Україна. – 2024. – 21 лист. Документальний фільм «Сімейний альбом» показуватимуть в Україні до Дня пам'яті жертв Голодомору. – Гриненко В.](#)

Культура та мистецтво для людей з інвалідністю

[Укрінформ. – 2024. – 21 лист. У краєзнавчому музеї Кропивницького створили інклюзивний простір. – Інф.](#)

[Вечірній Київ. – 2024. – 21 лист. У столичному музеї «Чорнобиль» презентували 3D моделі об'єктів ЧАЕС для людей з порушеннями зору. – Катаєва М.](#)

Література

[Український тиждень. – 2024. – 21 лист. В Австрії на Buch Wien представили переклад лібрето Сергія Жадана «Вишиваний. Король України». – Нестелесєв М.; Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 21 лист. На книжковому фестивалі у Відні представили переклад лібрето Сергія Жадана «Вишиваний. Король України». – Кругленко О.; Village Україна. – 2024. – 21 лист. Переклад книжки Сергія Жадана представили на найбільшому австрійському книжковому фестивалі. – Головань Д.](#)

[Українська літературна газета. – 2024. – 21 лист. Польський Інститут у Києві оголосив фіналістів Літературної премії імені Джозефа Конрада-Коженювського. – Інф.; Укрінформ. – 2024. – 21 лист. Назвали фіналістів премії Джозефа Конрада. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2024. – 21 лист. У Відні провели зустріч з українською поетесою Мариною Пономаренко. – Інф.](#)

Музейна справа

[Вечірній Київ. – 2024. – 21 лист. До Дня Гідності та Свободи художник Андрій Тартаковський передав до Музею історії Києва свої твори про Помаранчеву революцію. – Катаєва М.](#)

Охорона культурної спадщини

[Village Україна. – 2024. – 22 лист. Історична мозаїка «Природа і люди» під захистом. Інститут біоорганічної хімії уклав охоронний договір. – Гриненко В.](#)

Міжнародне співробітництво

[Укрінформ. – 2024. – 21 лист. У музеях Ватикану з'явилося вісім україномовних аудіо гідів. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2024. – 21 лист. Зеленська передала добірку книг у бібліотеку Ватикану. – Інф.](#)

[Український тиждень. – 2024. – 21 лист. Національну книжкову премію США здобув Персіваль Еверетт з романом «Джеймс». – Нестелесєв М.](#)

Загальні питання

Укрінформ. – 2024. – 21 лист. У Брюсселі обговорили збереження української культурної спадщини. – Інф.

У Брюсселі обговорили питання збереження української культурної спадщини в умовах війни та нові ініціативи ЄС. Про це йшлося під час заходу «Стійкість через культуру: підтримка ЄС української культури». Учасники заходу, серед яких заступник міністра культури та стратегічних комунікацій з питань європейської інтеграції Андрій Наджос, а також представники Європейської комісії та провідних європейських організацій, обговорили актуальні питання збереження української культурної спадщини та нові ініціативи ЄС на підтримку українського культурного сектору. Особливу увагу було приділено рекомендаціям експертної групи ЄС, спрямованим на захист і збереження української культурної спадщини в умовах війни. Президент PEN Ukraine Володимир Єрмоленко поділився своїм баченням того, як культурний фронт допомагає Україні залишатися незламною. У межах заходу House of Europe, EU4Culture та Creative Europe представили успішні проєкти, спрямовані на підтримку українських культурних ініціатив. Захід організували House of Europe та Goethe-Institut Ukraine за підтримки генерального директорату з питань освіти, молоді, спорту та культури Єврокомісії. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3929744-u-brusseli-obgovorili-zberezenna-ukrainskoi-kulturnoi-spadcini.html>

Укрінформ. – 2024. – 21 лист. Точицький обговорив із керівниками вищів перспективи розвитку мистецької освіти. – Інф.

Міністр культури та стратегічних комунікацій України Микола Точицький обговорив із керівниками закладів вищої освіти, що належать до сфери управління МКСК, основні виклики і перспективи розвитку вищої освіти мистецького і культурологічного спрямування. У заході також взяв участь заступник міністра освіти і науки Михайло Вінницький, який озвучив бачення реформ у системі освіти. Керівники закладів поділилися досягненнями та ознайомили із викликами, які потребують невідкладного вирішення, зокрема у сфері матеріально-технічного забезпечення, фінансування та кадрової політики. Особливу увагу учасники зосередили на новій редакції Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію». Зокрема наголосили на проблемі відсутності відтермінування від призову на військову службу для науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти, які мають освітньо-творчий ступінь доктора мистецтва, і тих, хто має вчені звання без наукових ступенів, що є поширеною практикою в закладах мистецького і культурологічного спрямування. Це, за їхніми словами, створює ризик втрати важливих унікальних кадрів у сфері мистецької освіти. Микола Точицький наголосив на важливості забезпечення безпеки освітнього процесу, а також злагодженої роботи між державою і закладами освіти для вирішення актуальних проблем, зокрема питання розширення міжнародного співробітництва. Він взяв на себе зобов'язання продовжувати діалог і спільну роботу над вирішенням озвучених

проблем. Зокрема підтримав запит учасників, які акцентували увагу на проблемах, пов'язаних із присудженням почесних звань науково-педагогічним працівникам, що дозволяє митцям отримувати наукові звання доцента чи професора. Також міністр наголосив на важливості запровадження надбавки за освітньо-творчий ступінь доктора мистецтва, наразі не передбаченої законодавством. Перша заступниця міністра культури та стратегічних комунікацій Галина Григоренко акцентувала на важливості якості підготовки здобувачів освіти, яка значною мірою залежить від рівня вступників. Вона наголосила на необхідності збереження НМТ для творчих спеціальностей, оскільки знання з цих предметів забезпечують ключові компетенції, які дозволяють здобувачам не лише успішно опанувати обрану спеціальність, а й краще орієнтуватися у сучасному світі, бути соціально відповідальними громадянами. В. о. голови Державного агентства України з питань мистецтв та мистецької освіти Ольга Россошанська наголосила на необхідності врахування особливостей підготовки за мистецькими спеціальностями у порядку приймання до закладів вищої освіти. Вона підкреслила, що деякі мистецькі спеціальності потребують запровадження спеціалізацій. Наприклад, в умовах воєнного часу у зв'язку з руйнівними наслідками війни питання розвитку реставраційної і консерваційної справи потребує невідкладної уваги, тому дуже актуальним є виділення спеціалізації щодо реставрації і консервації творів мистецтва в рамках спеціальності «Образотворче мистецтво та реставрація». Це, за її словами, дозволить МКСК формувати й розміщувати державне замовлення на підготовку саме фахівців з реставрації. Також Ольга Россошанська запропонувала розглянути питання розширення переліку спеціальностей, яким надається особлива підтримка держави при вступі, додавши до існуючого переліку спеціалізацію щодо реставрації і консервації в рамках спеціальності «Образотворче мистецтво та реставрація». Зустріч завершилася домовленостями про подальшу співпрацю між МКСК, МОН і закладами вищої освіти, що належать до сфери управління МКСК, для забезпечення сталого розвитку мистецької освіти. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3929707-tocickij-obgovoriv-iz-kerivnikami-visiv-perspektivi-rozvitku-misteckoi-osviti.html>

Вечірній Київ. – 2024. – 21 лист. Запали свічку пам'яті: Україна вшанує жертв Голодомору. – Марків Н.

23 листопада Україна та світ вшановують пам'ять жертв Голодомору 1932–1933 років і масових штучних голодів 1921–1923 і 1946–1947 років. Український інститут національної пам'яті разом з Національним музеєм Голодомору-геноциду проводитиме вшанування пам'яті вбитих голодом комуністичним тоталітарним режимом. Видання публікує перелік подій з вшанування:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/105334/>

Україна молода. – 2024. – 21 лист. Голодомор – незабута рана національної пам'яті: правда, яка об'єднує українців у боротьбі за майбутнє. –

Мазуркова О.

23 листопада в Україні вшановують роковини пам'яті жертв Голодомору-геноциду 1932–1933 рр. та масових штучних голодів 1921–1923 та 1946–1947 років. 19 листопада в Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова пройшла Міжнародна наукова конференція «Правда про геноцид українців: запорука перемоги демократичного світу», де державні та громадські діячі, представники української діаспори, науковці, експерти та дослідники вшановували пам'ять українців, знищених комуністичним тоталітарним режимом. У ході конференції науковці презентували 15 книг із новітніми дослідженнями. Народний художник України Валерій Франчук під час заходу представив мистецький альбом «Розгойдані дзвони пам'яті», який налічує понад 300 картин, що висвітлюють біль і страждання українців у роки геноциду. Митець Володимир Ребров, який створив проєкт «Війна очима українського художника», має в своєму доробку значну кількість картин, які розкривають героїзм української нації та силу духу українського воїна. Під час заходу художник подарував університету репродукцію своєї першої картини з теми Голодомору-геноциду українців. Видання також публікує Звернення Міжнародної наукової конференції «Правда про геноцид українців: запорука перемоги демократичного світу». Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/186674/>

Вшанування пам'яті

NV. – 2024. – 21 лист. «Всім загиблим». На Аскольдовій могилі відкрили монумент Дмитру «Да Вінчі» Коцюбайлу. – Інф.

21 листопада у Києві на Аскольдовій могилі відкрили монумент, присвячений герою України, полеглому захиснику Дмитру Коцюбайлу з позивним «Да Вінчі». Докладно:

<https://life.nv.ua/ukr/socium/monument-dmitru-kocyubaylu-vidkrili-na-askoldoviy-mogili-v-kiyevi-50468326.html>

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

УНН. – 2024. – 21 лист. Зірка з будинку на Хрещатику та пам'ятники радянським пропагандистам: визначено 47 пам'ятних об'єктів, що підлягають усуненню. – Інф.; День. – 2024. – 21 лист. У Києві визначено 47 пам'ятних об'єктів, що підлягають усуненню. – Інф.

У Києві ще 47 пам'ятних об'єктів й елементів оздоблення внесли до переліку пам'ятних об'єктів, пов'язаних з історією та культурою росії та срср, що підлягають усуненню з публічного простору міста. Заступниця голови КМДА, депутатка Київської міської ради Ганна Старостенко повідомила, що місто продовжує очищення міського простору від російських сенсів. Серед 27 об'єктів, які потребують повного демонтажу, – пам'ятники Олександрю Бойченку (на території гімназії № 59) й Миколі Островському (на території гімназії № 191), постаменти від пам'ятника лєніну (бульв. Тараса Шевченка, 1 та вул. Якова Гніздовського, 1-А), меморіальний камінь «Комсомольська алея» (на просп. Академіка Глушкова, 40), зірка на даху будинку на вул. Хрещатик,

25 тощо. Окрім того, до Переліку увійшли 20 об'єктів, на яких потребують вилучення окремі елементи композиції, корекції тексту або окремих його частин. Зокрема, йдеться про дошку з російськомовною цитатою режисера Станіслава Говорухіна на пам'ятнику Воїнам-інтернаціоналістам (вул. Лаврська, 19), яку планується замінити на дошку українською мовою з присвятою українцям, що загинули під час злочинного військового вторгнення сср в Афганістан. Також на пам'ятниках Борису Патону і Іллі Рєпіну у планах замінити написи російською мовою на українську. А монограму із зображенням імперського вензеля Олександра III, що на в'їзній брамі до КНП «Свято-Михайлівська клінічна лікарня м. Києва» (колишня Олександрівська лікарня), демонтують. Демонтаж пам'ятних об'єктів, внесених у Перелік, здійснює Департамент територіального контролю міста Києва. Наразі з публічного простору столиці вже прибрави 117 таких об'єктів чи елементів. На сьогодні ще не демонтовано 87 об'єктів, 12 із яких мають пам'яткоохоронний статус. Докладно:

<https://unn.ua/news/zirka-z-budynku-na-khreshchatyku-ta-pamiatnyku-radianskym-propahandystam-vyznacheno-47-pamiatnykh-objektiv-shcho-pidliahaiut-usunenniu>

<https://day.kyiv.ua/news/211124-u-kyievi-vyznacheno-47-pamyatnykh-obyektiv-shcho-pidlyahayut-usunennyu>

Театр

Укрінформ. – 2024. – 21 лист. Театру на Подолі присвоїли ім'я його засновника Віталія Малахова. – Інф.; Village Україна. – 2024. – 21 лист. Театр на Подолі перейменували на честь його засновника Віталія Малахова. – Мельник К.

Київському академічному драматичному театру на Подолі присвоєно ім'я його засновника та художнього керівника Віталія Малахова. Таке рішення ухвалили депутати Київської міської ради. «Рішення присвоїти театру ім'я Віталія Малахова є символом визнання та вдячності за його вагомий внесок у культурний спадок України. Сьогодні Театр на Подолі залишається улюбленим для київської публіки, постановки неодмінно супроводжуються аншлагом», – наголосила голова постійної комісії з питань культури, туризму та суспільних комунікацій Вікторія Муха. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3929750-teatru-na-podoli-prisvoili-ima-jogo-zasnovnika-vitalia-malahova.html>

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/357127-teatr-na-podoli-pereymenuvali-na-chest-yogo-zasnovnika-vitaliya-malahova>

Україна молода. – 2024. – 20 лист. Тарас зняв кожуха: про виставу «Шевченко 2.0» Харківського театру «Березіль». – Самченко В.

У розлогодному матеріалі – розповідь про виставу «Шевченко 2.0» режисера Олександра Ковшуну за п'єсою драматурга Дмитра Тернового Харківського театру імені Тараса Шевченка «Березіль». Прем'єра вистави

харків'ян відбулася 11 листопада в Національному драматичному театрі імені Івана Франка у Києві. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3934/164/186621/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Укрінформ. – 2024. – 21 лист. Українська акторка Римма Зюбіна представить фільм «Редакція» у Польщі. – Інф.

Римма Зюбіна представить фільм «Редакція» у Польщі, де стрічка отримала нагороду на Фестивалі UKRAINA! Festiwal Filmowy. Про це вона повідомила під час допрем'єрного показу в Івано-Франківську: «У Варшаві фільм отримав нагороду на Фестивалі UKRAINA! Festiwal Filmowy... Я поїду представляти фільм у Вроцлав у рамках цього фестивалю». У стрічці «Редакція» акторка зіграла маму головного героя фільму Юрія, який змінює свою професію і йде працювати в редакцію. За словами режисера фільму Романа Бондарчука, світова прем'єра фільму відбулась на Берлінському фестивалі у лютому. Там було п'ять показів, усі квитки були заздалегідь придбані. Наразі фільм об'їздив близько 20 фестивалів і продовжує отримувати запрошення. «Крім субтитрів у нас ще є аудіодискрипція. Це дивовижна річ для людей з вадами зору...», – зазначив Роман Бондарчук. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3929591-ukrainska-aktorka-rimma-zubina-predstavit-film-redakcia-u-polsi.html>

Укрінформ. – 2024. – 22 лист. У Відні пройшли спеціальні покази фільму «Буча». – Інф.

У столиці Австрії 19 та 20 листопада пройшли спеціальні покази фільму «Буча», присвячені 1000 дням опору українців повномасштабному російському вторгненню. Покази були організовані представництвами США, ЄС та України при ОБСЄ, посольством України в Австрії в партнерстві з громадською організацією Unlimited Democracy. Т.в.о. постійного представника України при міжнародних організаціях у Відні Вікторія Кувшинникова та заступник голови місії України Олександр Ірхін наголосили на важливості збереження пам'яті про жорстокі події в Бучі навесні 2022 року та необхідності якомога швидкого відновлення миру та справедливості для України. Після показу стрічки відбулася коротка сесія питань-відповідей з режисером фільму «Буча» Станіславом Тіуновим. На показі були присутні члени делегацій в ОБСЄ таких країн, як Австрія, Франція, Туреччина, Греція, Румунія, Швеція, Велика Британія, Німеччина, Данія, Швейцарія, Австралія, Норвегія, Нідерланди тощо. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3929864-u-vidni-projsli-specialni-pokazi-filmu-buca.html>

Укрінформ. – 2024. – 21 лист. У Бухаресті відбувся показ фільму «Люди зі сталі». – Інф.

Представники румунської влади, дипломатичного корпусу та міжнародних організацій, військові, представники української громади та

широкий загал румунського суспільства взяли участь у першому показі у Бухаресті документального фільму українського режисера Сергія Фоменка «Люди зі сталі». Про це у Фейсбучі повідомило посольство України в Румунії. Захід був організований посольством України за сприяння посольства Франції в Румунії та Французького Інституту. Перед початком показу посол Ігор Прокопчук звернувся до присутніх з промовою, зазначивши, що вже 1000 днів Україна, українські воїни та український народ продовжують свою героїчну боротьбу за свободу та незалежність. Також з промовами про підтримку України виступили Посли США, ЄС, Канади, а також представники уряду Румунії. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3929376-u-buharesti-vidbuvsya-pokaz-filmu-ludi-zi-stali.html>

Вечірній Київ. – 2024. – 21 лист. У столиці покажуть фільм «Сімейний альбом», який розповідає про геноцид українців – 90 років тому і сучасний. – Катаєва М.; Village Україна. – 2024. – 21 лист. Документальний фільм «Сімейний альбом» показуватимуть в Україні до Дня пам'яті жертв Голодомору. – Гриненко В.

До Дня пам'яті жертв Голодоморів у столиці покажуть документальний фільм «Сімейний альбом» режисерки Марини Ткачук. Він розповідає історію британської фотографині Самари Пірс, яка 10 років тому випадково дізналася, що її прадід, Александр Вінербергер з Австрії, став свідком Голодомору в Україні в 1932–1933 роках. Він зробив історичні фотографії голодуючих людей у Харкові, а потім зміг таємно відправити ці кадри дипломатичною поштою до Австрії. Його фотографії того часу не було опубліковано, бо канцлер Австрії не хотів погіршувати відносини з радянським союзом. Проте Александр Вінербергер залишився одним з головних фотографів Голодомору-геноциду в Україні. Журналіст видання розпитав режисерку картини Марину Ткачук про історію створення стрічки та її головну героїню. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/105342/>

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/357115-dokumentalniy-film-laquo-simeyniy-albom-raquo-pokazhut-v-ukrayini-do-dnya-pam-rsquo-yati-zhertv-golodomoru>

Культура та мистецтво для людей з інвалідністю

Укрінформ. – 2024. – 21 лист. У краєзнавчому музеї Кропивницького створили інклюзивний простір. – Інф.

У Центральноукраїнському обласному краєзнавчому музеї створили інноваційний інтерактивний простір для людей з інвалідністю. Про це повідомляє Міністерство культури та стратегічних комунікацій України. Створення інклюзивного простору є результатом проєкту «Музей для всіх», реалізованого командою закладу в межах програми «Культура без бар'єрів» за підтримки Українського культурного фонду. У події взяли участь заступник голови Кіровоградської ОВА Катерина Колтунова, перший заступник голови Кіровоградської обласної ради Юрій Семенюк, директор департаменту

культури Кіровоградської ОВА Уляна Соколенко, а також партнери проекту – директор комунального закладу «Кропивницький міський центр комплексної реабілітації та надання соціальних послуг для осіб з інвалідністю» Лілія Місюня та директор комунальної установи «Інклюзивно-ресурсний центр № 3» Юрій Воронов. Мета проекту «Музей для всіх» – створення інклюзивного музейного середовища, де кожен відвідувач, зокрема люди з особливими потребами, зможуть взаємодіяти з експозицією відділу природи. Координатор проекту Валентина Пархомчук зазначила, що компанія 3DcomLab (Київ) обладнала в музеї залу експозиції «Природа» сенсорним мультимедійним столом і мультимедійною 3D-книгою з інклюзивними функціями, які є унікальними для України. Також сенсорний мультимедійний стіл з компонентами інклюзивності встановили в залі палеонтології. Його функціонал передбачає дублювання кнопок шрифтом Брайля та мовний супровід контенту. Обладнання зручне в користуванні для людей із порушеннями опорно-рухового апарату та з протезами верхніх кінцівок. Крім технологічних нововведень, музейна команда розробила три інтерактивно-освітні програми з різними формами роботи, які відтепер пропонуються для всіх відвідувачів. Науковий керівник проекту Вікторія Слюсаренко зауважила, що у рамках проекту проведено шість майстер-класів, дев'ять тематичних бесід, п'ять інтерактивних занять, дві розвивальні гри та дві адаптовані екскурсії з палеонтології, геології та охорони довкілля, зокрема для дітей з особливими потребами як у музеї, так і у спеціалізованих закладах. Результатом майстер-класів стала виставка дитячих творчих робіт, де представлені близько 100 робіт. Важливою частиною проекту для покращення доступності є встановлення п'яти інформаційних табличок зі шрифтом Брайля, які виготовлені видавництвом «Антологія», та придбання аудіогідів з записаною екскурсією, що сумісні зі слуховим апаратом. Це є безперечною перевагою для людей із вадами слуху, наголосили учасники проекту. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3929622-u-kraeznavcomu-muzei-kropivnickogo-stvorili-inkluzivnij-prostir.html>

Вечірній Київ. – 2024. – 21 лист. У столичному музеї «Чорнобиль» презентували 3D моделі об'єктів ЧАЕС для людей з порушеннями зору. – Катаєва М.

Національний музей «Чорнобиль» продовжує забезпечення досягнення безбар'єрності у рамках реалізації Концепції розвитку та осучаснення Національного музею «Чорнобиль» на період до 2026 року. Зокрема, створюючи фізичну доступність просторів, використовуючи інклюзивні рішення в експозиції та підвищуючи обізнаність працівників з правилами безбар'єрної комунікації. Днями у закладі представили 3D моделі стану об'єктів Чорнобильської АЕС, доступних для людей з порушеннями зору. «Це чотири моделі, які розповідають про зміну станів об'єктів ЧАЕС, а саме 3 і 4 блоків. Моделі дають уявлення, якими ці об'єкти були 25 квітня 1986 року, до аварії, станом на 26 квітня 1986 року, а також об'єкт «Укриття» та новий безпечний «Конфайнмент», – розповіла директорка музею «Чорнобиль»

Віталіна Мартиновська. – Час від часу маємо запити від спеціалізованих шкіл та пансіонатів, де перебувають люди з порушеннями зору, щодо екскурсії експозицією. Наразі й експозиція, й будівля музею, не є повністю пристосованими для людей з інвалідністю. Однак ми поступово працюємо над цим, і ці моделі будуть у нас в постійній експозиції». Крім того, для однієї з моделей партнер музею – компанія «Скайрон» – підготувала відео. За QR-кодом відвідувачі можуть побачити, як відбулося гасіння пожежі на енергоблоці 26 квітня. Такі відео надалі планують додати до всіх моделей. За словами Віталіни Мартиновської, музей поступово впроваджує принципи безбар'єрності та інклюзивності. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/105309/>

Література

Український тиждень. – 2024. – 21 лист. В Австрії на Buch Wien представили переклад лібрето Сергія Жадана «Вишиваний. Король України». – Нестелєєв М.; Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 21 лист. На книжковому фестивалі у Відні представили переклад лібрето Сергія Жадана «Вишиваний. Король України». – Кругленко О.; Village Україна. – 2024. – 21 лист. Переклад книжки Сергія Жадана представили на найбільшому австрійському книжковому фестивалі. – Головань Д.

Виставка-ярмарок Buch Wien – найбільша літературна подія в австрійській книжковій індустрії. У Відні з 20 по 24 листопада на книжковому фестивалі відбудуться сотні сценічних дискусій та лекцій від понад 500 авторів та експертів з 27 країн. Україна представлена на книжковому ярмарку на окремому стенді, організаторами якого стали Посольство України та Український інститут книги. Серед українських книжкових новинок цього року – перша книга австрійського видавництва з українським корінням UStream Verlag. Це переклад німецькою лібрето Сергія Жадана «Вишиваний. Король України» – «Vyshyvanyi. Der König der Ukraine». Переклад зробила Клаудія Дате, яка перекладає твори Жадана німецькою вже 20 років. А преамбулу написав Його Імператорська Високість Карл фон Габсбург. Засновниця видавництва UStream Verlag, культурна дипломатка України в Австрії та продюсерка опери «Вишиваний. Король України» Олександра Саєнко так коментує цей сюжет: «Я постійно підкреслюю у розмовах з іноземцями включеність України в загальноєвропейський політичний контекст вже 100 років тому. Ми були в центрі політичних європейських подій ще тоді, нас просто висмикнула радянська окупація з цього європейського контексту». Книга мовою оригіналу встигла отримати відзнаку у конкурсі «Найкращий книжковий дизайн 2020» (бюро Zhuk&Kelm) від «Книжкового арсеналу» та увійти до короткого списку Всеукраїнського рейтингу «Книжка року 2021» у номінації «Красне письменство». Олександра Саєнко та Сергій Жадан кажуть, що наразі український наклад повністю розпродано. Докладно:

<https://tyzhden.ua/v-avstrii-na-buch-wien-predstavyly-pereklad-libreto-serhiia-zhadana-vyshyvanyj-korol-ukrainy/>

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/na-knizhkovomu-festivali-u-vidni-predstavili-pereklad-libreto-serhija-zhadana-vishivani-j-korol-ukrajini.html>

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/357107-pereklad-knizhki-sergiya-zhadana-predstavili-na-naybilshomu-avstriyskomu-knizhkovomu-festivali>

Українська літературна газета. – 2024. – 21 лист. Польський Інститут у Києві оголосив фіналістів Літературної премії імені Джозефа Конрада-Коженювського. – Інф.; Укрінформ. – 2024. – 21 лист. Назвали фіналістів премії Джозефа Конрада. – Інф.

Фіналістами Літературної премії імені Джозефа Конрада-Коженювського 2024 року стали: Андрій Любка, Олександр Михед та Ярина Черногуз. Фіналістів обрало зі списку претендентів (запропонованих 49 інституціями та приватними особами) польсько-українське журі у складі: Ярослав Годун – голова журі, директор Польського Інституту у Києві; Богуміла Бердиховська – публіцистка, керівниця стипендіальних програм Національного центру культури у Варшаві; Артем Чех – письменник, лауреат Премії Конрада 2019 року; Ірина Славінська – письменниця, журналістка, виконавча продюсерка Радіо «Культура»; Анна Коженювська-Бігун – перекладачка з української, доктор гуманітарних наук. Церемонія вручення Премії відбудеться 16 грудня 2024 року (планується онлайн трансляція). Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/polskyj-instytut-u-kyievi-oholosyv-finalistiv-literaturnoi-premii-imeni-dzhozefa-konrada-kozhenovskoho/>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3929599-nazvali-finalistiv-premii-dzozefa-konrada.html>

Укрінформ. – 2024. – 21 лист. У Відні провели зустріч з українською поетесою Мариною Пономаренко. – Інф.

У Відні, у посольстві України відбулася зустріч із українською поетесою Мариною Пономаренко, під час якої обговорили творчість авторки, зокрема збірку «Книжка любові і люті». Про це у Фейсбуці повідомило посольство України в Республіці Австрія. Особливу увагу приділили темам впливу війни на літературний процес, розвитку української літератури в умовах воєнного часу, натхнення та зв'язку поколінь. Також йшлося про складні сторінки історії України, зокрема трагедію Голодомору. Посольство України висловило подяку модераторці заходу Ганні Гнедковій за професіоналізм і Людмилі Роговій за важливу підтримку в організації цієї події. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3929391-u-vidni-proveli-zustric-z-ukrainskou-poetesou-marinou-ponomarenko.html>

Музейна справа

Вечірній Київ. – 2024. – 21 лист. До Дня Гідності та Свободи художник Андрій Тартаковський передав до Музею історії Києва свої твори про Помаранчеву революцію. – Катаєва М.

21 листопада художник Анатолій Тартаковський урочисто передав у фонди Музею історії міста Києва 26 робіт із циклу «Хроніки Помаранчевої революції». Деякі роботи з цього циклу митця представлені на виставці «Протест / Архітектура. Барикади і намети: світ і Україна», що наразі триває в музеї. Анатолій Тартаковський зізнався, що з радістю свої роботи саме цьому музею. «Цей заклад багато працює для збереження цінного про історію Києва. Тому я передав більш як половину своїх робіт того циклу. Також по декілька робіт надав Музей війни, Музею історії України та Музею Революції Гідності», – зауважив він. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/105343/>

Охорона культурної спадщини

Village Україна. – 2024. – 22 лист. Історична мозаїка «Природа і люди» під захистом. Інститут біоорганічної хімії уклав охоронний договір. – Гриненко В.

Інститут біоорганічної хімії та нафтохімії уклав охоронний договір на будівлю і її внесли до Переліку щойно виявлених об'єктів культурної спадщини столиці, ідеться в пресслужбі Київської міської прокуратури. Протягом довгого часу керівництво інституту не виконувало вимоги, необхідні для підписання договору із Департаментом культурної спадщини КМДА. Це загрожувало пошкодженню чи руйнуванню історичної будівлі, пояснюють у прокуратурі. По центру головного фасаду будівлі розміщена мозаїка «Природа і люди», яку сім'я художників Кириченків створила в 1977 році. На панно зображена велика кольорова квітка, в центрі якої дві жіночі постаті – уособлення науки й природи. «Охоронний договір підтверджує статус будівлі як об'єкта культурної спадщини України та забезпечує захист мозаїки», – додають активісти організації Child of Socialism. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/357149-istorichna-mozayika-laquo-priroda-i-lyudi-raquo-pid-zahistom-institut-bioorganichnoyi-himiyi-uklav-ohoronniy-dogovir-nbsp>

Міжнародне співробітництво

Укрінформ. – 2024. – 21 лист. У музеях Ватикану з'явилося вісім україномовних аудіо гідів. – Інф.

У музеях Ватикану одночасно з'явилося вісім аудіогідів українською мовою. Про це у Телеграмі повідомила перша леді Олена Зеленська. Вона зазначила: «... Таке в межах мого проекту з українізації провідних пам'яток світу, який охопив уже 93 об'єкти в 50-ти країнах, дійсно вперше і стається в особливому місці – у музеях Ватикану, в одній із найбільших мистецьких колекцій світу, яку збирали упродовж століть понтифіки». Вона назвала аудіогід ватиканських музеїв унікальним. «Це 8 екскурсійних маршрутів і 19 годин аудіотексту. А озвучили його артисти, голос яких точно рідний для

більшості українських відвідувачів. До озвучування долучився й посол Андрій Юраш», – зазначила Олена Зеленська, подякувавши посольству України у Ватикані за реалізацію проєкту. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3929787-u-muzeah-vatikanu-zavilosa-visim-ukrainomovnih-audiogidiv.html>

Укрінформ. – 2024. – 21 лист. Зеленська передала добірку книг у бібліотеку Ватикану. – Інф.

Дружина Президента Олена Зеленська передала добірку книг до бібліотеки Ватикану, з яких сформують українську книжкову полицку. Про це перша леді України повідомила у Телеграмі. «Передала добірку книг до бібліотеки Ватикану. Вони сформують українську книжкову полицку, що допоможе глибше зрозуміти і нашу історію, і нашу сучасність», – зазначила Олена Зеленська. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3929815-zelenska-peredala-dobirku-knig-u-biblioteku-vatikanu.html>

Український тиждень. – 2024. – 21 лист. Національну книжкову премію США здобув Персіваль Еверетт з романом «Джеймс». – Нестелєєв М.

20 листопада оголосили переможця Національної книжкової премії (НКП) з художньої літератури. Ним став Персіваль Еверетт, який отримав нагороду і приз 10 тисяч доларів за свій романом «Джеймс» – версію «Пригод Гекльберрі Фінна» Марка Твена, розказаної від імені раба Джима. «Джеймс» до цього також потрапив до короткого списку цьогорічної Букерівської премії. Ентоні Каммінс із «The Guardian» у своїй рецензії назвав книгу «захопливою, болісною, смішною, жахливою». Докладно:

<https://tyzhden.ua/natsionalnu-knyzhkovu-premiu-ssha-zdobuv-persival-everett-z-romanom-dzhejms/>

Випуск підготувала
завідувачка сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 425-23-26
електронна адреса: infocenter@nplu.org
info_nplu@ua.fm